

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om Ändamålsenliga säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen

(KN2025/01478)

Promemorian innehåller förslag om ändringar av vad som utgör kärnteknisk anläggning respektive verksamhet. Utredningen hänvisar till hur andra länder hanterat frågan men den innehåller ingen konsekvensutredning, vilket den rimligen borde göra, av tänkta förändringar.

Att ändra så att utvinning av uran inte längre är en kärnteknisk anläggning utan en verksamhet skulle innebära att en tillåtlighetsprövning inte längre krävs. Detta innebär i sin tur att det inte kräver tillstyrkande från berörd kommun. Detta innebär en stor påverkan och inverkan på berörd bygd och kommun och dess möjlighet till utveckling. En analys av dessa konsekvenser saknas i utredningen. Regleringarna i plan- och bygglagen kompenserar inte en förändring av regleringen av en kärnteknisk anläggning till verksamhet. Plan-och bygglagen tar inte upp något om skadeståndsskyldigheten vid skada på omgivande verksamhet eller vatten och markpåverkan.

En förändring av utvinning från anläggning till verksamhet innebär vidare att gruvbrytningen inte skulle omfattas av lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Regleringarna i miljöbalken om ekonomisk säkerhet och krav på återställning kompenserar inte för de skador som uppstår om en olycka skulle inträffa. Lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor har ett helt annat skadeståndsfokus än vad reglerna i miljöbalken har. I utredningen hänvisas till en harmonisering med andra länder men det framgår inte vad dessa andra länder har för lösning för skador som uppstår

på kringliggande verksamhet såsom aktiv jordbruk med produktion av livsmedel. Hur ska ersättning ske till kommuner för skador på dricksvattentäkter i närheten till en gruva? Det saknas en konsekvensutredning även i denna del. Kommunerna har ett strikt ansvar att leverera fullgott dricksvatten.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Marita Ljung med enhetschef Marina Wallén Mattsson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.